

DE JUSTITIÆ PROPORTIONIBUS. 5

bus, ubi proportio directa observari debet. Qua de cau- 35
sa si fulloni polienda curandave; ac sarcinatori sive sar-
tori sarcienda vestimenta, quis dederit, mercedes pro
diversitate laborum, etiam diversæ constitui debent, ac
sarcinator, pro re natâ duplum illius, quod fulloni debe-
tur, accipiet. Ita etiam si duo sartores vestimenta nova 36
sarcienda, & corrupta resarcienda accipiant, pro novis
faciendis plus, quam pro resarciendis debebitur. Si 37
etiam aurifaber cum fabro ferrario comparetur, illi ob
artem nobiliorem pingvior merces, huic verò ob igno-
biliorem operam tenuior dabitur, quamvis æqualia
impenderint tempora. Murarius quoque & bajulus 37
inæqualia pro diurnis operis accipiunt diaria. Ejus- 38
dem etiam generis operarii, per inæqualia tempora la-
borantes, inæquales accipiunt mercedes; dum ille, qui
pro biduo duos accepit denarios, alter pro quatruiduo
quatuor denarios prætereptere potest. Hinc tamen illum 39
Patrem familias, qui *Matth. XX.* mercenariis conductis,
licet inæqualibus temporibus in vineâ laboraverant,
nihilominus æquales solvit mercedes, fuisse injustum
non sequitur; Illi enim, qui per integrum diem occu- 40
pati fuerant, constitutam acceperunt mercedem; libe-
rum ergo fuit patrifamilias, reliquis, qui minus labora-
verant, tantundem dare; quid? quod aliis, qui nihil
præstiterunt, totidem denarios donare optimò jure
potuisset. Longè alia ratio autem est illarum opera- 41
rum, quæ ab *Advocatis* aliisque eruditis, nempe artium
liberalium *Professoribus & Mathematicis* præstantur,
quorum opera æstimari nequit; unde ipsis non merces,
sed honorarium dari solet, uti apparet ex *L. 1. pr. ff.*
si mens.